

BIOENERGI **Villa**

3/04

PELLETS & SOL

Solinstallation för pool

Foto: Effectapannan

Lätt att välja rätt lösning med pelletsvärmeguiden

Som konsument fullkomligt dränks du i information, argument och i vissa fall rena lögnen så fort du bara viskar om att byta ditt värmesystem i huset. Man kan bara ta sig för pannan och försöka reda ut begreppen, jag har här sammanställt de fakta och produkter som jag av erfarenhet vet att du som konsument behöver läsa mer om.

Min förhoppning är att denna guide till pelletsvärme ger dig ett rejält försprång kunskapsmässigt till nästa gång du möter floden av "expertisråd" från olika håll. Nu när fler och fler återförsäljare erbjuder kompletta paketslösningar har det också blivit enklare att byta till pelletsvärme. För tekniska frågor kring produkterna hänvisas till ansvarigt företag i sammanställningen.

Det är nu sex år sedan vi publicerade den första utgåvan av pelletsguiden. En gång per år så gör vi denna uppdaterade översikt av den svenska marknaden. För två år sedan förde vi för första gången också in solen i Bioenergi. Det finns stora fördelar att ta tillvara solvärme på ett ordnat och effektivt sätt.

Trevlig sommar alla bioenergiämnar / Sofie

Pelletsläget för villaägaren

Under 2003 levererades ungefär 270 000 ton pellets till villamarknaden. Det motsvarar mellan 25 - 30 procent av den totala volymen. Totalt finns i landet idag ungefär 55 000 villaägare som använder pellets som värmekälla. Det betyder att pelletseldningen nu svarar för ungefär 10 procent av all småskalig bioenergianvändning.

Import ger prispress

Att pelletsmarknaden växer kan vi också se på att det blir fler och fler aktörer på marknaden. På bränslesidan har de stora tillverkarna fått se en växande konkurrens från ett drygt 30-tal små lokala pelletsfabriker, som tillsam-

mans producerar mer än 50 000 ton till i huvudsak småskalig användning i närområdet. Marknadsledande i Sverige för små pelletspressar är Sweden Power Chippers AB.

Också importerad pellets från framförallt Norge, Baltikum och Polen hittar vägar ut till Svenska villaägare. Tillsammans sätter dessa entreprenörer en hälsosam prispress på de traditionella marknadsaktörerna. Som konsument bör man dock som alltid se upp med kvaliteten innan man köper stora kvantiteter av en ny aktör på marknaden.

Hitta överlevarna

På utrustningssidan har det enbart under 2003 tillkommit ett

15-tal mer eller mindre nya produkter på villamarknaden. Det betyder att det idag sannolikt är en viss risk för överetablering om inte marknaden expanderar både snabbt och radikalt. Men i en växande bransch är detta samtidigt naturligt. Allt fler ser möjligheter att göra affärer och vissa tillverkare kommer att slås ut när nya aktörer kommer in. Som konsument gäller det att hitta "överlevarna" så att man inte en dag står där utan reservdelar när något gått sönder.

Inflation i p-märkt

Här spelar fortfarande p-märkningen en viktig roll, även om det idag kan tyckas ha gått inflation i antalet p-märkta produk-

ter. Idag är det mesta av den teknik som säljs p-märkt, vilket i och för sig borgar för att produkten är bra och klarar högre ställda krav än slätstruket lagstiftningskrav. Men intresset för en p-märkning minskar ju fler aktörer som klarat kraven. Redan idag finns det ett antal tillverkare som aktivt valt att inte p-märka trots att de med största säkerhet tämligen enkelt skulle kunna ha klarat kraven.

Opartisk testning värdefullt

Värdet av p-märkningen för tillverkaren av en utrustning består i att en opartisk instans - i detta fall Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut (SP) - testar

fortsättning Pelletsläget för villaägaren

och garanterar att produkten klarar högt ställda krav på prestanda och säkerhet. Ju högre krav desto färre godkända produkter samtidigt än mer värdefullt för de som ändå lyckats klara kraven. Men smakar det så kostar det. Allt fler tillverkare verkar anse att nyttan av ett p-märke inte längre är värd kostnaden. Sannolikt är det hög tid att skärpa kraven för att behålla värdet?

Ökad konkurrens

Svenska tillverkare av pelletsbrännare är ännu så länge världsledande. Dels naturligtvis därför för att man tillverkar bra brännare, men också därför att tillverkare i framförallt Österrike och Tyskland på grund av nationell lagstiftning inte kan montera en pelletsbrännare på vilken panna som helst. För att kunna ta del av de tämligen generösa bidrag som finns måste brännare och panna testas och godkännas som en enhet.

Integrerade pannor

Det gör att man som tillverkare istället satsar på att tillverka integrerade pellets pannor. Flera tillverkare samsas ofta om samma "brännarenhet" och så det är i praktiken är det många gånger bara det yttre skalet som skiljer fabriken åt. I Centraleuropa är dessutom prisskillnaden mellan olja/gas och pellets ganska marginell, varför tillverkarna tvingats tillverka utrustning som fungerar lika bra och bekvämt som en oljeeldning.

Ännu enklare pannor kommer till Sverige

Många tillverkare i bland annat Österrike har modernt designade pannor, med helautomatisk drift. Man har lambdasonder som justerar förbränningen och automatisk sotning och askutmatning. I princip fungerat tekniken med samma tillsynsbehov som en oljeeldning. Tekniken är inte billig men försäljningen ökar ända mycket snabbt. Flera av de Österrikiska tillverkarna vänder nu blickarna mot Sverige. Man

samlar in pelletprov från svenska tillverkare och förbereder en marknadsintroduktion i stor skala. Så nu kan pelletseldning på allvar börja konkurrera med olja/el och värmepumpar i bekvämligheten.

Skatteväxling omöjliggör skatt på bioenergi och pellets

Det är ingen tvekan om att ved och pelletseldning är mycket lönsamt, och priserna på alternativet kommer att fortsätta att stiga. Inte minst därför att det finns en bred politisk majoritet kring den sk gröna skatteväxlingen. Den innebär att lönsamheten för förnybar energi kommer att öka med 3 000 miljoner kronor per år (på bekostnad av olja och el) under de närmaste 7 åren. Den gröna skatteväxlingen omöjliggör också i praktiken en punktskatt på bioenergi och pellets.

Trygg investering

Pelletsvärme är en trygg investering för framtiden. Den är för konsumenten relativt billig och den är - rätt använd - skonsam för miljön. Vi har potential att inom landet, på relativt kort sikt, att både 4- och 5 dubbla den småskaliga användningen. Till detta finns både marknaden och råvaran. Och ved- och spannmålseldning är ännu lönsammare.

Försäkring

I dag ingår även en 6- årig trygghetsförsäkring från PellSam i många av de produkter för pelletseldning som säljs på marknaden. Den kompletterar kundens maskinskadeförsäkring och gör i princip att kunden ur egen ficka inte behöver betala en enda krona vid en maskinskada. En mycket populär lösning som ökar trygghetskänslan och uppskattas av konsumenten. Mer information om trygghetsförsäkringen på www.pellsam.se

Bengt-Erik Löfgren, Äfab
bengt@afabinfo.com

Förra året distribuerade vi 30 000 exemplar av den Ultimata Guiden till våra "nya" pellets kunder. Guiden är en skattkista av samlad kunskap. Pelletsvärme finns idag i ungefär 55 000 svenska hushåll. Flera av våra stora "oljedrakar" har också hoppat på pelletståget det sista året. Konsumenterna kan med lugn och trygghet fortsätta investera i SMÅSKALIG BIOENERGI!

Bioenergi i småhus ger dig som privatperson en märkbart förbättrad ekonomin. Du har säkert även tänkt på aspekterna kring hur mycket vi har förstört av vår jord under bara din levnadstid? Det är hög tid att mana till eftertanke. Energisektorn är en enorm bov i drammat om vår miljö. Nu har just du möjlighet att välja alternativet som ger oss ett renare samvete och en renare luft.

Fossila bränslen

All förbränning av fossila bränslen som olja, naturgas och kol bidrar till växthuseffekten. Den långsamma temperaturökningen som påverkar klimatet och gör att stora delar av inlandsisen smälter.

Biobränslen

Pellets från trä är ett kretsloppsbränsle som inte utvecklar mer koldioxid vare sig råvaran ligger kvar i skogen och förmultnar eller om vi eldar upp den hemma.

Sverige har idag en större tillgång på skogsråvara än någonsin tidigare.

Vita och bruna pellets

Huvudråvaran i vita pellets är såg- och kutterspån från träindustrin. Spånet eldas ofta upp i värmeverk eller i sågverkens egna pannor. Men eftersom det är en värdefull råvara har nu sågverken börjat investera i pelleteringsanläggningar för bränslepellets.

På marknaden finns också bruna pellets. I dessa ingår ibland även bark i råvaran. Det finns dock brun pellets som endast innehåller spån, denna tillverkas

med speciell teknik främst i Norge. Barkpellets används idag främst av stor förbrukare. Askhalten blir betydligt högre än för spån pellets. På sikt blir också andra råvaror som skogsrester, halm och salix möjliga.

Har du oljepanna?

Om din villa idag eldas med olja har du ett lysande läge att byta till pellets med liten arbetsinsats.

Till den befintliga pannan kopplas pelletsbrännaren in på motsvarande sätt som den befintliga oljebrännaren. Detta görs av installatören och tar mellan fyra och sex timmar och kostar cirka 2 000 - 3 500 kronor.

Om vi räknar med att ersätta 3 m³ olja med pellets så kan bränslekostnadsbesparingen bli så hög som hela 7 000 kr på ett år. Ett litet förråd som räcker 3 - 7 dagar följer ofta med brännaren och kan installeras utan någon kostnad.

Förrådet

Vill du få en bekväm lösning behöver du ett riktigt bränsleförråd.

Det finns en mängd olika lösningar både för hemmasnickaren och för den som vill köpa ett professionellt utformat förråd. Se framförallt till att du har korrekta rasvinklar, tryckavlastning för skruven samt ventilation, ut ur förrådet och ut ur huset, om du har förrådet inomhus. Det finns färdig botten teknik (botten- och matningsskruv mm) att köpa så kan du göra väggarna själv.

Prata också gärna med din bränsleleverantör, där finns mycket kunskap om pelletsförvaring och hantering.

Det är väldigt viktigt att förrå-